

La guerra dels «deeply concerned»

«Des que va acabar la Segona Guerra Mundial, Europa ha estat massa preocupada per exhibir la seva superioritat moral i no ha volgut abordar el debat sobre quin paper volia jugar al món»

Aquesta setmana, les imatges dels diputats del Parlament Europeu dempeus aplaudint Zelenski amb banderes ucraïneses em van generar una mena d'incomoditat que no sabia ben bé d'on em venia. Després d'anys de tebior en el pla internacional i del fracàs de qualsevol projecte comú, el suport a Ucraïna ha generat de cop i volta un fervor patriòtic europeu que fa una mica d'angúnia. Polònia i Hongria, que als ulls de l'oficialisme de Brussel·les eren fins fa quatre dies països indignes de dir-se europeus, ara resulta que són fervents defensors d'Occident davant de la invasió de Putin.

Aquestes darreres hores, mentre Rússia massacra la població civil, tot plegat ha anat desembocant en un sentimentalisme bèl·lic que va de bracet de l'autoritarisme, com tots els sentimentalismes que són volgudament estimulats en situacions de crisi. Si Polònia i Hongria han pujat al vaixell, sembla evident que d'aquesta guerra Europa no en sortirà més dividida, com diuen que volia Putin, sinó (encara) més autoritària. I aquest serà, també, un mèrit de Putin.

Als líders europeus els agrada sentir que la vida dels ciutadans està a les seves mans. Només cal veure la cara que feia Macron dimecres al vespre en el seu missatge a la nació, amb aquella mena de cofoisme disfressat de solemnitat. S'intuïa perfectament que una situació de guerra el fa sentir poderós de la manera com se senten poderosos els líders que estan més còmodes si no hi ha dissidència i poden exercir un cert control social. Ucraïna els és igual.

Des que va acabar la Segona Guerra Mundial, Europa ha estat massa preocupada per exhibir la seva superioritat moral i no ha volgut abordar el debat sobre quin paper volia jugar al món. Porta dècades anant a remolc dels Estats Units mentre s'ho va venent tot a Rússia i a la Xina, incapaç d'erigir-se en un actor internacional amb cara i ulls que no hagi d'estar sempre a mercè dels deliris dels gegants amb peus de fang que l'envolten. Europa ha deixat passar el tren massa vegades i ara li esclata la guerra als morros.

Ara segurament és massa tard, i tot s'ha accelerat d'una manera que és impossible de preveure res. Però no és exagerat dir que, amb el referèndum de l'1 d'octubre, la Unió Europea va desapropiar una oportunitat d'or per fixar la seva posició i fer-se respectar sense que centenars de civils haguessin de morir sota les bombes. En comptes d'adreçar el problema d'una manera indolora, van preferir optar per les declaracions *deeply concerned* i van col·locar Josep Borrell, que és un irresponsable amb poques llums, a dirigir la seva diplomàcia. Una diplomàcia que de moment està consistint en sancions duríssimes que deixen poc marge de maniobra a la societat russa i en un enviament d'armes a ucraïnesos inexperts que, sense tropes, serveixen de poc més que per netejar la consciència europea.